

Výrobce/výrobkyně čalouněných sedadel a opěradel židlí (kód: 33-011-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů (kód: 33)
Týká se povolání: Čalouník
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v technické dokumentaci včetně čtení výkresů čalouněných sedadel a opěradel židlí	3
Přípravné práce pro zhotovování čalouněných sedadel a opěradel židlí	3
Tvorba nářezových a stříhových plánů pro výrobu polotovarů a prefabrikátů z pěnových materiálů	3
Ruční a strojové dělení plošných dílů v čalounické výrobě	3
Strojové dělení tvarovacích a kypřicích materiálů v čalounické výrobě	3
Zhotovování potahů čalouněných sedadel a opěradel židlí na šicích strojích	3
Zhotovování nosných základů čalounění sedadla a opěradla	3
Zhotovování tvaru čalounění sedadla a opěradla	3
Potahování sedadla a opěradla židlí	3
Kontrola, balení a expedice čalouněných výrobků a čalounických materiálů	3
Zaznamenávání technických údajů a výsledků práce v čalounické výrobě a dekorátérství	3
Nakládání s odpady v čalounictví a dekorátérství	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v technické dokumentaci včetně čtení výkresů čalouněných sedadel a opěradel židlí

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Číst nákresy a výkresy konkrétního výrobku včetně 3D zobrazení v listinné nebo elektronické formě, předvést měření v metrické soustavě a vypočítat zadané rozměry	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Stanovit půdorysné rozměry sedadla pro daného uživatele podle jeho rozměrů a hmotnosti	Praktické předvedení
c) Stanovit rozměry a tvar opěradla podle funkce konkrétního výrobku	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Přípravné práce pro zhotovování čalouněných sedadel a opěradel židlí

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat způsoby čalounění sedadel a opěradel židlí podle typologie a předpokládaného uplatnění židle	Písemné a ústní ověření
b) Uspořádat pracoviště podle potřeby manipulace s materiálem, připravit pomůcky pro konkrétní výrobek	Praktické předvedení
c) Podle zadání zvolit hlavní a pomocné materiály, popsat jejich vlastnosti a důvody použití	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Podle zadání zvolit a připravit strojní zařízení	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Vytvořit šablony a stříhové plány podle zadaných rozměrů a výkresové dokumentace	Praktické předvedení
f) Stanovit spotřebu všech materiálů, rozměřit materiály a zakreslit předlohy	Praktické předvedení
g) Sestavit stříhový plán textilie, respektovat vzor a směr textilie, srážlivost materiálu a přídavky na švy	Praktické předvedení
h) Sestavit stříhový plán usně, prohlédnout a posoudit materiál, označit a vyloučit použití vad na dílcích	Praktické předvedení a ústní ověření
i) Při všech pracovních operacích dodržet zásady BOZP a PO	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Tvorba nářezových a stříhových plánů pro výrobu polotovarů a prefabrikátů z pěnových materiálů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zhotovit nářezový plán pro pěnové dílce s ohledem na použité typy pěnových materiálů	Praktické předvedení
b) Zhotovit stříhový plán pro pomocné materiály	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Ruční a strojové dělení plošných dílů v čalounické výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vystříhnout, vyříznout nebo vyseknout raznicí díly podle šablony nebo podle zakresleného stříhu	Praktické předvedení
b) Pomocí ručního řezacího stroju rozdělit zadaný materiál	Praktické předvedení
c) Při všech pracovních operacích dodržet zásady BOZP a PO	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Strojové dělení tvarovacích a kypřicích materiálů v čalounické výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Podle zadání vyříznout pomocí ručního řezacího stroje tvar sedadla nebo opěradla z tvarovacích nebo kypřicích materiálů	Praktické předvedení
b) Při všech pracovních operacích dodržet zásady BOZP a PO	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Zhotovování potahů čalouněných sedadel a opěradel židlí na šicích strojích

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Seřídít a zkontrolovat šicí stroj, zdůvodnit a nastavit parametry podle zadání a zpracovávaného materiálu	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Ušít na šicích strojích potahy podle zadání	Praktické předvedení
c) Při všech pracovních operacích dodržet zásady BOZP a PO	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zhotovování nosných základů čalounění sedadla a opěradla

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Podle zadání upravit nepružné nosné základy sedadla a opěradla	Praktické předvedení
b) Podle zadání zhotovit pružné základy sedadla a opěradla	Praktické předvedení
c) Při všech pracovních operacích dodržet zásady BOZP a PO	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zhotovování tvaru čalounění sedadla a opěradla

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vytvořit a slepit nebo jinak spojit tvar sedadla ze zvolených pružicích, tvarovacích a kypřicích materiálů se základem	Praktické předvedení
b) Vytvořit a slepit nebo jinak spojit tvar opěradla ze zvolených pružicích, tvarovacích a kypřicích materiálů se základem	Praktické předvedení
c) Při všech pracovních operacích dodržet zásady BOZP a PO	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Potahování sedadla a opěradla židlí

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Podle zadání potáhnout sedadlo a opěradlo židle	Praktické předvedení
b) Začistit a dokončit potahování sedadla a opěradla	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Při všech pracovních operacích dodržet zásady BOZP a PO	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kontrola, balení a expedice čalouněných výrobků a čalounických materiálů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat způsoby a zásady provádění kontroly v celém procesu výroby a skladování čalounických materiálů	Písemné a ústní ověření
b) Zkontrolovat kvalitu hotových výrobků	Praktické předvedení
c) Popsat zásady označování výrobků nebo čalounických materiálů podle platných právních předpisů	Písemné a ústní ověření
d) Popsat způsoby balení výrobků, polotovarů, materiálů podle charakteru a množství výrobků a způsobu expedice a dopravy	Písemné a ústní ověření
e) Popsat zásady manipulace a skladování výrobků a materiálů v procesu čalounické výroby	Písemné a ústní ověření
f) Popsat zásady expedice a přepravy výrobků a materiálů vzhledem k použitému přepravnímu prostředku	Písemné a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zaznamenávání technických údajů a výsledků práce v čalounické výrobě a dekorátérství

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zaznamenat do formuláře technické údaje v čalounické výrobě a dekorátérství	Praktické předvedení
b) Podle ergonomických zásad vypočítat a upravit celkové a dílčí rozměry výrobku	Praktické předvedení
c) Zpracovat provozní evidenci a dokumentaci – dokumentace zakázky, evidence materiálu, spotřeby materiálu, odpadu	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Nakládání s odpady v čalounictví a dekoratérství

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Objasnit vznik a druhy odpadů dřeva a dřevních materiálů včetně jejich recyklace a likvidace	Písemné a ústní ověření
b) Objasnit vznik a druhy odpadů z výroby a zpracování pěnových polotovarů a prefabrikátů včetně jejich recyklace a likvidace	Písemné a ústní ověření
c) Objasnit vznik a druhy odpadů kypřících materiálů včetně jejich recyklace a likvidace	Písemné a ústní ověření
d) Objasnit vznik a druhy odpadů potahových, dekoračních a technických textilií, usní, syntetických náhrad usní včetně jejich recyklace a likvidace	Písemné a ústní ověření
e) Definovat i jiné než přímé materiálové odpady včetně likvidace použitých nožů a nástrojů	Písemné a ústní ověření
f) Roztřídit odpady vzniklé při výrobě nebo opravě zadaného výrobku a navrhnout jejich recyklaci a likvidaci	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam. Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky není vyžadována.

Při zkoušce uchazeč zhotoví:

- čalouněné sedadlo židle s pružným podkladem – potah useň
- čalouněné opěradlo židle tvarované pomocí vtažových prvků – potah useň
- čalouněné sedadlo židle s pevným podkladem – potah textilie

Písemné ověřování kritérií hodnocení bude realizováno formou odpovědí uchazeče na otevřené otázky (vypracovaných na PC nebo na označené listy papíru) týkající se úkolů a zadání vyplývajících z příslušných kritérií hodnocení. Ústním ověřením se rozumí stručné slovní doplnění písemně zpracovaných úkolů a zadání.

Při ověřování kritérií hodnocení způsobem "Praktické předvedení a ústní ověření" se požaduje stručné slovní doplnění předvedené činnosti ve smyslu vysvětlení nebo obhajoby zvoleného postupu či řešení.

Při ověřování kritérií hodnocení formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, ke kvalitě práce, vzhledu a funkčnosti zhotoveného výrobku, k znalosti čalounických materiálů a k znalosti údržby a značení čalouněných výrobků. Měření materiálů a polotovarů musí být v souladu s platnými normami.

Na zkoušku si účastník donese vlastní pracovní oděv a obuv.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání *čalouník* a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti čalounické výroby nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti čalounické výroby.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti nábytkářské výroby a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti čalounické výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti čalounické výroby.
- c) Vyšší odborné vzdělání v oblasti nábytkářské výroby a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti čalounické výroby nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti čalounické výroby.
- d) Vysokoškolské vzdělání technického směru a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti čalounické výroby nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti čalounické výroby.
- e) Profesionální kvalifikace 33-011-H Výrobce/výrobkyně čalouněných sedadel a opěradel židlí a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby čalouněných sedadel a opěradel nebo ve výrobě čalouněného nábytku.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnotícím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnotícího standardu je třeba mít k dispozici prostory a přísun potřebné energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům.

Požadavky splňuje čalounická dílna se skladovacím prostorem vybavená následujícím materiálně-technickým vybavením:

- Technologické postupy, nákresy a výkresy židlí a jejich čalounění
- Fotografie hotových židlí shodných s těmi, které budou při zkoušce čalouněny
- Nosné materiály základu: rámy, padesky, popruhy textilní, popruhy pryžotextilní, vlnité pružiny opěradlové a sedadlové
- Pružinové kostry pro sedadla: různé druhy, např. minibonnel nebo pružinová kostra s pružinami v sáčcích
- Textilie, usně, povrstvený textil (koženky), výplňové materiály přírodního původu, dílce měkkých polyuretanových (PUR) pěn různých druhů, objemových hmotností a tvrdostí, obdobné jiné tvarovací a kypřicí materiály
- Textilní pomocné materiály, např.: zdrhovadla, stuhové uzávěry, stuhy, prýmký, pruženky, třapce, šňůry, strojové a ruční nitě různých druhů a barev, minimálně 3 typy ve čtyřech barvách, lemovací proužky, vyšívací nitě, aplikace, značkovky, zdobné prvky
- Lepidlo pro spojování čalounických materiálů, zařízení k nanášení lepidla
- Měřicí, kreslicí a pro šití potřebné pracovní pomůcky včetně rýsovacích potřeb
- Základní vybavení pracoviště pro zhotovení střihů a šablon
- Stříhací technika a pracovní pomůcky, tj. stříhací stůl, ruční nůžky malé, ruční nůžky velké krejčovské, ruční elektrický řezací strojek s kotoučovým nožem, ruční elektrický řezací strojek s přímým nožem apod.
- Vybavení k potahování sedadel a opěradel
- Vtahové prvky včetně smyček a náradí k provedení vtahů
- Balicí materiály a technické vybavení k balení výrobků
- Elektrické šicí stroje, tj. průmyslový šicí stroj jednojehlový se stehem vázaným, průmyslový šicí stroj se stehem vázaným dvoujehlový
- Strojové jehly (min. balení 10 ks k příslušnému šicímu stroji, šitému a šicímu materiálu)
- Ruční a prošívací jehly různých druhů podle zadaného výrobku
- Čalounická sponkovačka pneumatická nebo elektrická nebo akumulátorová nebo mechanická
- Průmyslové spojovače vhodné do příslušných sponkovaček a s přiměřeným tvarem hrotu a délkou nožek vzhledem k zpracovávaným materiálům
- Čalounické kladívko, čalounické hřebíčky vhodné k zpracovávaným materiálům
- Vytahovač hřebíků a průmyslových spojovačů (kozí nožka)
- Špendlíky krejčovské, špendlíky čalounické
- Vypichovač
- Místnost pro písemnou část zkoušky, PC nebo tablet, psací potřeby, označené listy papíru
- Potřeby k udržování čistoty na pracovišti
- Ochranné pracovní prostředky podle požadavků BOZP

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 15 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 4 až 6 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Doba trvání písemné části zkoušky jednoho uchazeče je 90 minut.

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard profesní kvalifikace připravila SR pro dřevozpracující a papírenský průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Cech čalouníků a dekoratérů, z. s.

Střední škola stavebních řemesel Brno-Bosonohy, příspěvková organizace

Čalounictví Bednář, Jamné nad Orlicí

RENO DESIGN s. r. o., Černá Hora